

CEZA İNFAZ KURUMLARI VE TUTUKEVLERİ İZLEME KURULLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1 — Bu Yönetmelik, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu gereğince kurulan izleme kurullarının çalışma esas ve usulleri ile kurumlara yapacakları ziyaretlerin şeklini ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususları düzenler.

Dayanak

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 14.6.2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun 7 nci maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 — Bu Yönetmelikte geçen ;

Bakanlık : Adalet Bakanlığı,

Genel Müdürlük : Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

Adalet Komisyonu veya Komisyon : Adli yargı adalet komisyonunu,

Kanun : Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununu,

İzleme Kurulu veya Kurul : Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulunu,

İnfaz kurumu veya kurum : Ceza infaz kurumu ve tutukevini,

Büro : Adli yargı adalet komisyonu yazı işleri müdürlüğünü,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Kuruluş, Çalışma Esas ve Usulleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Üye Seçimi ve Andiçme

İzleme Kurullarının Kuruluşu

Madde 4 — Bulunduğu yargı çevresinde infaz kurumu olan her adalet komisyonunca bir izleme kurulu kurulur.

(Değişik fıkra:RG-10/5/2014-28996) İzleme kurulu başkanla birlikte beş asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Asıl üyelerden en az birinin kadınlardan seçilmesi zorunludur. Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

(Değişik fıkra:RG-10/5/2014-28996) İzleme kurulunun yetki alanı, adli yargı adalet komisyonunun bulunduğu yargı çevresi ile sınırlıdır. Her izleme kurulu kurulduğu yer adalet komisyonunun bulunduğu il ya da ilçenin adıyla isimlendirilir. Birden fazla izleme kurulunun bulunması hâlinde izleme kurulları numaralandırılır ve her izleme kurulunun yetki alanı, adalet komisyonunca belirlenir.

İzleme kuruluna çalışmaları için ilgili adalet komisyonunun bulunduğu binada bir yer ayrılır. İzleme kurulunun sekreteryaya hizmetleri, aynı adalet komisyonunun bürosu tarafından yürütülür.

Ataması adalet komisyonu tarafından yapılan adliye personeli arasından yeterli sayıda memur, izleme kurulunun büro hizmetlerini yürütmek üzere gerektiğinde komisyonca görevlendirilebilir.

Üyelerin Seçimi ve Andiçmesi

Madde 5 — İzleme kurulu üyeleri, Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerinde yazılı şartlara durumları uygun olan kişilerden reğfsen veya o yerdeki ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak ya da o yerin en büyük mülkî âmirinin yardımıyla belirlenecek olanlar ile doğrudan başvuranlar arasından adalet komisyonunca oybirliğiyle seçilirler. Üye adaylarının doğrudan başvurularını sağlamak amacıyla adliye divanhanesi, yerel gazeteler ve benzeri mutat vasıtalarla ilân yapılabilir. İlânın şeklini adalet komisyonu belirler.

(Ek fıkra:RG-10/5/2014-28996)⁽¹⁾ Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görev yapan kişiler bu kurullara seçilemezler.

Adalet komisyonu, üye adaylarının gerekli nitelikleri taşıyıp taşımadıklarına ilişkin her türlü araştırmayı yapar, bilgi ve belgeyi toplar. Üye adayları, adalet komisyonunun belirlediği süre içinde istenen bilgi ve belgeleri komisyona vermekle yükümlü olup; süresi içinde vermeyenler başvurularından vazgeçmiş sayılırlar.

Üyeler, göreve başlamadan önce Kanunun 5 inci maddesinde gösterilen şekilde ilgili adalet komisyonunun önünde andiçerler.

Andiçme tutanağı ile başvuru sırasında verilen bilgi ve belgeler her üyenin dosyasında saklanır.

İzleme Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi

Madde 6 — Kanunun 8 inci maddesinde gösterilen hâllerde izleme kurulu üyelerinin görevine adalet komisyonunca son verilir. Görevine son verilenler, bir daha izleme kurulunda görev alamazlar.

Herhangi bir nedenle boşalan üyeliklere, en geç iki ay içinde aynı usulle yeni üye seçilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Yükümlülükler, Çalışma Esas ve Usulleri, Ziyaretler

Çalışma Esas ve Usulleri

Madde 7 — İzleme kurulları, Kanunun 6 ncı maddesinde gösterilen görev ve yükümlülükleri yerine getirirler.

Her izleme kurulu, kendisini seçen adalet komisyonu başkanının çağrısı üzerine ve onun başkanlığında yapacağı ilk toplantısında üyeleri arasından iki yıl için bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçer. Süresi dolanlar, bu görevlere yeniden seçilebilirler.

(Değişik fıkra:RG-10/5/2014-28996) İzleme kurulları, en az üç ayda bir olağan olarak toplanır. Başkan, izleme kurulunu gerektiğinde re'sen veya üye tamsayısının salt çoğunluğunun görüşülecek konuyu da belirten yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağırır.

(Değişik fıkra:RG-10/5/2014-28996) İzleme kurulu, asil üyelerin salt çoğunluğu ile toplanır. Salt çoğunluğun sağlanamaması halinde kıdem sırasına göre yedek üyeler toplantıya katılır. Raporlar, katılan üyelerin salt çoğunluğu ile kabul edilir.

Başkanın bulunmadığı hâllerde başkanlık görevini başkan yardımcısı yerine getirir.

Ziyaretler

Madde 8 — İzleme kurulu, ilgili olduğu infaz kurumunu en az iki ayda bir olmak üzere, gerekli gördüğü her zaman ziyaret edebilir. Bu ziyarete katılan üyelerin sayısı toplantı yetersayısından az olamaz.

Ziyaretler, ilgili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. **(Değişik cümle:RG-10/5/2014-28996)** Ziyaretler için gereken ulaşım aracı, talep edilmesi halinde Cumhuriyet başsavcılığınca sağlanır. Ziyaretlerde izleme kurulu üyelerinin güvenliklerinin sağlanması için Cumhuriyet başsavcılığınca gerekli tedbirler alınır.

Çalışmalar yürütülürken kurum güvenliğini etkileyebilecek konularda kurum idaresine bilgi verilir.

Kurum idaresi, izleme kurulunun ziyaret ve çalışmalarında gerekli yardım ve kolaylığı sağlar. İzleme kurulu, hükümlü ve tutuklularla yalnız görüşebileceği gibi; kurul istediği takdirde kurum görevlileri de görüşmelerde hazır bulunurlar.

İzleme kurulu, görev alanına giren konularla ilgili olmak kaydıyla, hükümlü ve tutuklular için kurumda tutulan her türlü defter ve belgeyi inceleyebilir. Yazılı istem hâlinde bunların bir örneği izleme kuruluna verilir.

Raporlar

Madde 9 — **(Değişik fıkra:RG-10/5/2014-28996)** İzleme kurulu, kurumla ilgili tespitlerini ve aldığı bilgileri değerlendirerek en az dört ayda bir defa olmak üzere, düşünce ve önerilerini de içeren bir rapor düzenler. Raporun bir örneğini Adalet Bakanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığına, izleme kurulunun bulunduğu yargı çevresindeki

Cumhuriyet başsavcılığına ve görev alanına giren bir şikayet konusu bulunduğu takdirde infaz hakimliğine gönderir.

Raporlar Üzerine Yapılacak İşlemler

Madde 10 — İzleme kurulu raporlarında değinilen hususlar, Bakanlık, Genel Müdürlük ve ilgili Cumhuriyet başsavcılığı tarafından değerlendirilerek gereken tedbirler alınır.

İzleme Kurulu Başkan ve Üyelerinin Yükümlülükleri

Madde 11 — İzleme kurulu başkan ve üyeleri, ziyaret ve çalışmalarında kurum güvenliğinin ve hizmetlerinin aksamamasına, kurum personeli ve hükümlü ve tutuklularla görev sınırlarını aşacak şekilde konuşma veya tartışma ortamı yaratılmamasına dikkat ve özen göstermekle yükümlüdürler.

İzleme kurulu üyeleri, görevleri sırasında edindikleri bilgileri ve düzenlenen raporları, konunun özelliğine göre Bakanlığın veya ilgili Cumhuriyet başsavcılığının izni olmaksızın açıklamazlar.

(Ek fıkra:RG-10/5/2014-28996) Adalet Bakanlığı, cezaevi güvenliğine ilişkin hususlar müstesna olmak üzere, her yıl bir önceki yıla ait izleme kurullarınca düzenlenen raporların sayısını, konularını, yerine getirilen ve getirilmeyen önerileri ve gerekçelerini bir rapor ile kamuoyuna açıklar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başkan, Raportör ve Büronun Görevleri

İzleme Kurulu Başkanının Görevleri

Madde 12 — İzleme kurulu başkanının görevleri şunlardır:

- a) İzleme kurulunu idare ve temsil etmek,
- b) Kanunun 6 ncı maddesi ile izleme kuruluna verilen görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak,
- c) İzleme kurulu toplantılarının gündemini tespit etmek,
- d) İzleme kurulu toplantılarına başkanlık etmek ve toplantıların gündeme göre yürütülmesini sağlamak,
- e) İzleme kurulu karar ve raporlarını yetkili ve ilgili mercilere göndermek,
- f) Büro hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- g) İzleme kurulu ile ilgili diğer işleri yapmak.

İzleme Kurulu Raportörünün Görevleri

Madde 13 — İzleme kurulu raportörü, ziyaret ve çalışmalara ilişkin tutanakları tutmak ve raporları düzenlemekle görevlidir.

Tutanak ve raporlar, izleme kurulunun yaptığı ziyaret ve çalışmaya katılan üyeler tarafından imzalanır.

Büronun Görevleri

Madde 14 — Büronun görevleri şunlardır:

- a) İzleme kurulu toplantılarından önce gerekli hazırlıkları yapmak,
- b) Toplantı gündemini, yerini ve saatini toplantıdan en az bir hafta önce izleme kurulu üyelerine bildirmek,
- c) İzleme kurulunun dosyalama, evrak ve arşiv hizmetlerini yürütmek,
- d) Büro hizmetlerinde kullanılacak defter ve dosyaları tutmak,
- e) İzleme kurulunun yaptığı ziyaret ve çalışmalara ilişkin tutanakların başkan ve üyeler tarafından imzalanmasını sağlamak,
- f) İlgili kurum ve kuruluşlarla yazışmaları yürütmek,
- g) İzleme kurulu başkan ve raportörünün vereceği diğer işleri yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Göreve Hazırlama

İzleme Kurulu Üyelerine Verilecek Hazırlayıcı Eğitim ve Mevzuat

Madde 15 — İzleme kurulu üyelerine göreve başlamalarından itibaren üç ay içinde, adalet komisyonunca belirlenecek tarihte ve saatlerde, komisyon başkan ve üyeleri ile görevlendirecekleri

kişiler tarafından aşağıdaki konularda, 12 saatten az olmamak üzere göreve hazırlayıcı eğitim verilir. Eğitim konuları şunlardır:

- a) Ceza hukukunun genel ilkeleri,
- b) İnfaz hukukunun genel ilkeleri,
- c) Yargı ve infaz kurumları teşkilâtı,
- d) İnfaz kurumları mevzuatı (kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgeler),
- e) İnfaz kurumlarına ilişkin uluslararası kurallar,
- f) İnsan hakları.

Eğitim konularına ilişkin mevzuat ve ders notları Bakanlıkça hazırlanarak adalet komisyonlarına gönderilir. Ders saatlerinin dağılımı adalet komisyonunca belirlenir.

Bir üyenin görevinin herhangi bir sebeple sona ermesi üzerine yeni seçilen üyeye verilecek hazırlayıcı eğitimde de yukarıdaki hükümler uygulanır.

Toplantılar

Madde 16 — Bakanlıkça gerekli görüldüğünde veya izleme kurullarından gelen istem üzerine, Ankara'da veya belirli bölgelerde izleme kurulları başkan ve üyeleri ile Bakanlık yetkililerinin de katılımıyla sempozyum, konferans, seminer ve benzeri toplantılar düzenlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Çeşitli Hükümler**

Büro Hizmetlerinde Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 17 — İzleme kurulunun büro hizmetlerinde aşağıdaki defter ve dosyalar tutulur ve kullanılır:

- a) Gelen ve giden evrak defteri,
- b) Karar defteri ,
- c) Ziyaret defteri,
- d) Muhabere dosyası,
- e) Rapor dosyası,
- f) Mevzuat dosyası.

Defterler Bakanlıkça bastırılır ve dağıtılır; adalet komisyonu başkanı tarafından onaylanarak kullanılır. Bilgisayar kullanılarak kayıt tutulduğu takdirde bu kayıtlar manyetik ortamda saklanır.

Sağlık Raporları, Mazeretler ve İzinler

Madde 18 — İzleme kurulu başkan ve üyelerinin toplantılara, ziyaretlere ve çalışmalara katılamamasını gerektiren sağlık raporları ile çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilecek mazeretleri, yazılı olarak adalet komisyonu başkanına bildirilir. Mazeretler, adalet komisyonu tarafından değerlendirilir.

İzleme kurulu başkanına adalet komisyonu başkanı, kurul üyelerine kurul başkanı tarafından izin verilir.

İzin ve sağlık raporları adalet komisyonu başkanlığına bildirilir.

Malî İşlerin Yürütülmesi

Madde 19 — İzleme kurulu üyelerinin toplantıları için ödenecek huzur ücreti ve harcırahlara ilişkin işlemler, görev yaptıkları yer adliyesinin mutemetliğince yürütülür.

Yürürlük

Madde 20 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21 — Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

---

(1) Bu değişiklik ile 5 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere ikinci fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.